

KD
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Vår sak nr: 323/318/09 BA

Arkivnr: 011:735

Deres ref:

Dato:04.03.2009

HØRINGFORSLAG OM FELLES DATABASE FOR FOR VITENSKAPLIG PUBLISERING - NORSK VITENSKAP SINDEKS

Norsk Tjenestemannslag (NTL) har fått saken til høring. Vi har følgende kommentarer til de 14 overordnede konklusjonene i utredningen av NVI:

1. Arbeidsgruppen anbefaler at det etableres en felles database for dokumentasjon av vitenskapelig publisering i Norge. Database skal i første omgang kunne benyttes av universiteter og høyskoler og av institusjoner i instituttsektoren og i helsesektoren. Database og de organisatoriske og administrative systemene rundt denne benevnes *Norsk vitenskapsindeks (NVI)*.

NTL er enig i opprettelsen av NVI og ser positivt på at dokumentasjon av vitenskapelig publisering i Norge i størst mulig grad samles i én database, men vi deler ikke utvalgets ønske om økonomisk kontroll av forskningssektoren. I utredningen (s. 30) sies det at "*... det er finansieringsordningene som gjør en felles database nødvendig*". tro på økonomiske gevinster ved opprettelsen av NVI. Vi mener økt tilgjengelighet til vitenskapelig publisering er vel så god begrunnelse

Oversikten over faglig resultater og tilgangen på fagmiljøer med ettersøkt kompetanse, er viktigere enn økonomiske hensyn. NTL mener etableringen av NVI må være forankret som noe annet enn et støttesystem for resultatfinansiering av norsk forskning.

2. Arbeidsgruppen anbefaler at alle forskningsinstitusjoner med finansiering knyttet til indikatorer for vitenskapelig publisering skal ta i bruk *NVI*. Andre forskningsinstitusjoner bør også registrere vitenskapelige publikasjoner i database.

Vitenskapelig publisering blir stadig mer digitalisert. Dessverre medfører ikke elektroniske format uten videre lettere tilgjengelighet til faglige resultat. Dette fordi etterspørselen etter digitale tjenester er stor og et fåtall store forleggere har tilnærmet monopolstilling innenfor vitenskapelig publisering i dag. NTL har merket seg at NTNU av økonomiske årsaker har måttet takke nei til den mest omfattende database for vitenskapelig publisering i dag (Scopus). Krisen i vitenskapelig publisering er for eksempel omtalt i bladet *Forskning* 4/08: 22-25.

NTL mener at KD bør ha et sterkere fokus på krisen i internasjonalt vitenskapelig publiseringsystem fremfor på opprettelse av NVI, når begrunnelsen er ønsket om økt økonomisk kontroll over nasjonal vitenskapelig publisering. Vi savner også en samlet gjennomgang av hva som kategoriseres som vitenskapelig publisering, ikke-vitenskapelig publisering og andre resultater i sektoren (eks. formidling). Dette vil være et viktig grunnlag når forskning fra ulike sektorer skal samordnes i en felles database.

3. Arbeidsgruppen anbefaler at *Norsk vitenskapsindeks* inngår i et nasjonalt system for forskningsinformasjon med flere formål enn å dokumentere vitenskapelig publisering. Dette systemet bør også ha informasjon om bl.a. forskere, grupper, prosjekter og andre forskningsresultater. Systemet bør tjene informasjonsformål både innad og utad i forskningen.

NTL mener gode støttetjenester i NVI kan tjene informasjonsformål, men erfaringen med støttetjenester som "*Forskerkatalog*", "*Prosjektkatalog*" og "*Forskningsgrupper*" i Frida og Forskdok viser at det vitenskapelige miljøet i svært liten grad har tatt dem i bruk. Vi mener utredningen (s. 33) er i overkant optimistisk når den også tar mål av seg å støtte økonomisk oppfølging av prosjekter!

NTL savner en analyse av hvorfor forskningsinstitusjonene tilknyttet Forskdok og Frida ikke har tatt i bruk støttetjenestene. Kan det være at forskerne ikke har sett "*gulrota*" når de "*piskes*" av de administrative støttesystemene?

4. Arbeidsgruppen anbefaler at alle forskningsinstitusjoner tar i bruk det nasjonale systemet for forskningsinformasjon til å informere om egen forskning så snart funksjonaliteten tilfredsstiller institusjonens behov.

NTL støtter at NVI skal tas i bruk for å informere om egen forskning.

5. Arbeidsgruppen anbefaler at *Norsk vitenskapsindeks* og det nasjonale systemet for forskningsinformasjon bygger på en omstrukturering og videreutvikling av det eksisterende systemet *Frida* som i dag er organisert som et nasjonalt samarbeidstiltak eid av de fire breddeuniversitetene.

NTL mener det er riktig at NVI bygger på omstrukturering og videreutvikling av Frida.

6. Det legges til grunn for anbefalingen at *Norsk vitenskapsindeks* har muligheter for kvalitetssikring og innsyn på tvers av institusjoner, og at vitenskapelige publikasjoner som er resultat av sampublisering kun registreres en gang. Publikasjoner skal kunne identifiseres unikt. Publikasjoner skal kunne knyttes til institusjoner uavhengig av ansettelsesforhold.

NTL mener kvalitetssikring og innsyn på tvers av institusjoner er viktig og at en NVI ikke bør dublere poster.

7. *Norsk vitenskapsindeks* skal understøtte den enkelte institusjons ansvar for kvaliteten på egne data.

NTL mener det er riktig at hver enkelt institusjon skal ta ansvar for kvaliteten på egne data.

8. Arbeidsgruppen foreslår at det utarbeides en forskrift til § 2 i Lov om offisiell statistikk og Statistisk Sentralbyrå for å sikre at samtlige institusjoner får plikt til å gi bibliografiske referanser og opplysning om institusjonstilknytning som er nødvendige for å sikre funksjonaliteten til *Norsk vitenskapsindeks*. Det bør legges vekt på å utvikle en database som er brukervennlig for alle aktører.

NTL støtter utarbeidelsen av forskrift til § 2 i Lov om offisiell statistikk og Statistisk Sentralbyrå.

9. Arbeidsgruppen foreslår at det etableres et nytt nasjonalt forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet som får ansvaret for å etablere, drifte og utvikle det nasjonale systemet for forskningsinformasjon. I starten prioriteres etablering, drift og utvikling av en felles database for informasjon om vitenskapelig publisering, *Norsk vitenskapsindeks*.

NTL ber om at det vurderes om ikke BIBSYS kan inneha denne funksjonen, de drifter allerede Forskdok. og de er en sentral leverandør av produkter og tjenester til forsknings- og forvaltningsinstitusjoner, samt Nasjonalbiblioteket. Det er allerede mange etablerte aktører innen dette feltet (side 22 ff.). En innfløkt og uoversiktlig organisering kan medføre et unødvendig byråkrati. Vi ber om at KD tar dette med i betraktningen når de vurderer organiseringen.

NTL mener NVI må bygge på erfaringene både i Frida og Forskdok og de må dra nytte av kompetansen Vi forutsetter at NVI utnytter kompetansen og fordelene BIBSYS har som strategisk verktøy for bibliotek tjenester i UH-sektoren.

NTL minner også om behovet for ivaretagelse av ansatte i BIBSYS som i dag har ansvar for Forskdok. Opprettelsen av NVI forutsetter (s. 56) at "*1,8 årsverk kan "overføres" fra Forskdok Bibsys*

10. Arbeidsgruppen anbefaler at Kunnskapsdepartementet inngår avtale med Universitetet i Oslo om drift av det nasjonale systemet for forskningsinformasjon i samsvar med § 1-4 nr. 4 i lov om universiteter og høyskoler, slik at det nye forvaltningsorganet kan dra nytte av etablert kompetanse.

NTL forutsetter at NVIs utviklingsstab ved UiO også nyttegjør seg av lokal kompetanse hos medvirkende institusjoner. En desentralisert modell også for utvikling vil være en parallell til systemer som allerede driftes av UiO ved USITs seksjoner SUAF (eks. Felles studentsystem) og SUF (eks. Museenes IT-tjeneste). ". Arbeidsgruppen gir et anslag for selve NVIs behov for personalressurser til etableringen, utviklingen og driften av databasen, men NTL ønsker å understreke at det i høyeste grad også må tas i betraktning at innføringen av denne databasen gir en betydelig merbelastning for "kvalitetskontrollører", IT-personell osv ved institusjonene. Det er viktig at også denne ekstrabelastningen kartlegges, og at økonomiske ressurser følger arbeidsoppgaver.

NTL har ingen kommentarer til punktene 11-14

Med hilsen
NORSK TJENESTEMANNSLAG

Anita K. Solhaug

Berit Asker